

Eesti Rahvakultuuri Keskus

**Laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate
tööjõukulu toetus 2022. aastal**

KOKKUVÕTE

Viljandi 2022

SISUKORD

1. Toetusmeetme eesmärk.....	3
2. Taotlused.....	4
3. Eraldatud toetus maakonniti	5
4. Toetuste saajad kollektiivi liikide kaupa.....	6
5. Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi	8
6. Kollektiivide osalemine laulu- ja tantsupeoprotsessis	8
7. Kollektiivi juhendajate keskmine kontakttunni maksumus maakonniti	9
8. Toetusmeetme 2021. ja 2022. aasta võrdlus	11
9. Kitsaskohad	12
9.1 Vähene taotluste hulk võis olla tingitud järgmistest põhjustest	13
9.2 Võimalikud lahendused esinenud kitsaskohtadele	13
Kokkuvõte	14

1. Toetusmeetme eesmärk

Laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate tööjõukulude toetus kehtestati kultuuriministri 12.01.2021 määrusega nr 1.

Määrusega kehtestati laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate harrastuskollektiivide juhendamisega vahetult seotud isiku või isikute tööjõukulu toetuse määramise tingimused ja kord.

Kollektiivina käsitleti Eestis alaliselt, regulaarselt ja planeeritult tegutsevat ning iseseisvalt esinevat koori, rahvatantsurühma, rahvamuusikakollektiivi, puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- või keelpilliorkestrit, kes on osalenud toetuse taotlemisele eelnenud noorte või üldlaulu- ja tantsupeol või nende ettevalmistusprotsessis või maakondlikul laulu- ja tantsupeol või valdkondlikul liigipeol.

Koor	Rahvatantsurühm	Rahvamuusikakollektiiv	Orkester
• mudilaskoor • lastekoor • poistekoor • neidudekoor/naiskoor • meeskoor/noormeestekoor • segakoor	• 1-4 kl algklasside rühm • 5-9 kl põhikoolirühm • 10-12 kl gümnaasiumi segarühm • 10-12 kl gümnaasiumi neidude rühm • täiskasvanute segarühm • täiskasvanute naisrühm • pererühm	• torupillid • viiulid • akordionid • kanded • näppepillid • koondorkester	• sümfooniaorkester • sümfoniettorkester • keelpilliorkester • puhkpilliorkester

Joonis 1 Kollektiivi liigid

Toetuse andmise eesmärk on toetada kollektiive töölepingu alusel töötavate juhendajate tööjõukulude katmisel.

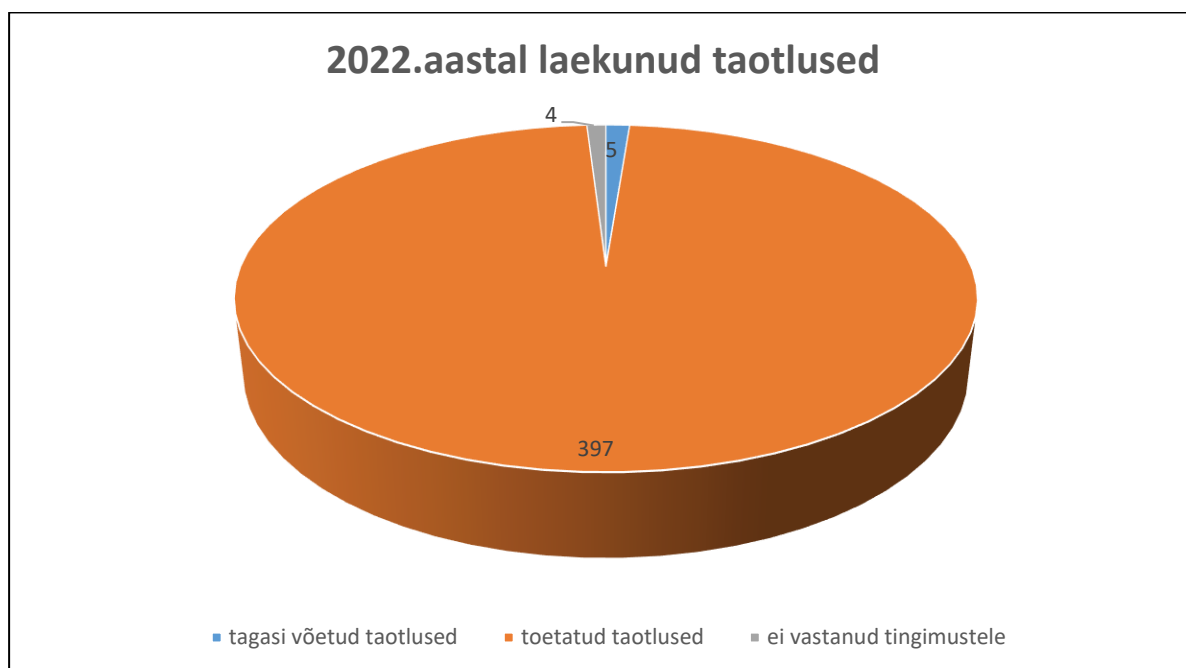
Toetuse andmise tulemusena on tagatud juhendajale tänapäeva ootustele vastav töötasu ja sotsiaalsed garantiid ning laulu- ja tantsupeoliikumise protsessi jätkusuutlikkus.

2. Taotlused

2022. aasta toetuse taotlemiseks viidi läbi taotlusvoor 01.-31. oktoobril 2021. Taotlusvooru 2022. aasta eelarve oli **2 590 000** eurot. Kokku laekus 406 taotlust, summas **1 424 638** eurot.

Taotlejate poolt esitatud taotlustest võeti menetlemise käigus tagasi viis taotlust, summas **11 885** eurot. Taotlusvooru tingimustele ei vastanud neli taotlust, summas **8 274** eurot.

Menetleti 397 taotlust, summas **1 404 479** eurot.



Joonis 2 Laekunud taotlused 2022. aastal

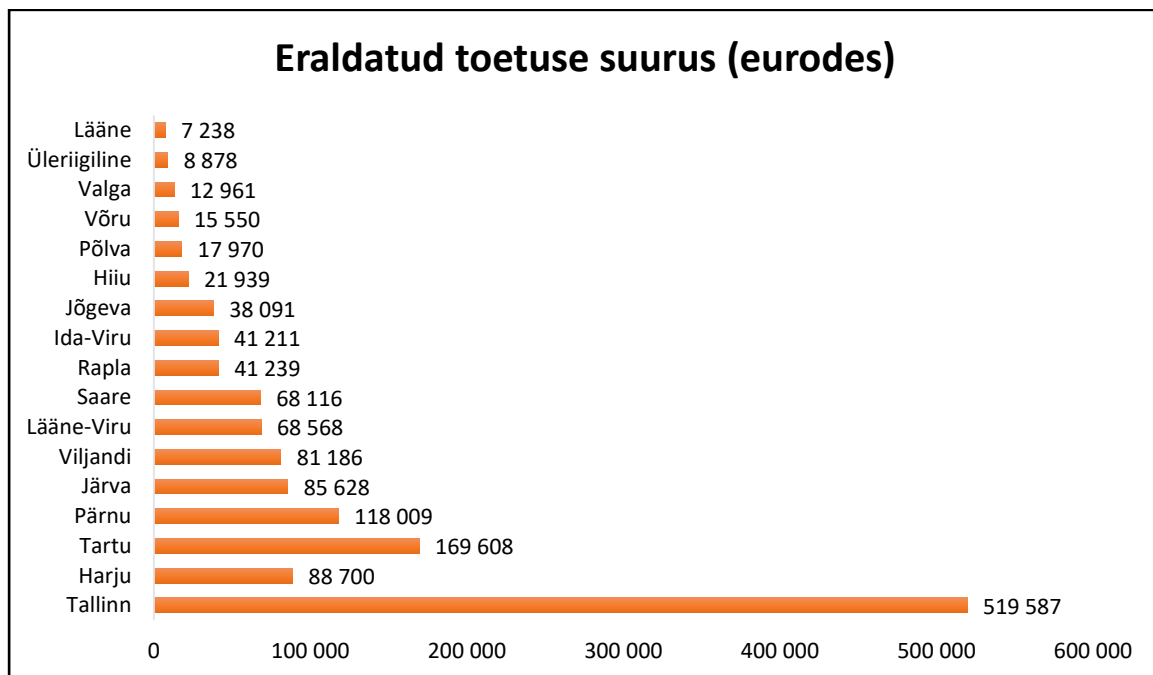
3. Eraldatud toetus maakonniti

Taotlusi esitati 15 maakonnast. Maakondlikus jaotuses on eraldi välja toodud Tallinn ning üleriigilised kollektiivid. Kõige rohkem esitati taotlusi Tallinnast – kokku 104 taotlust, kõige vähem esitati taotlusi Lääne maakonnast – 2 taotlust.

Tabel 1 Eraldatud toetused tööandjatele maakondade kaupa

Maakond	Eraldatud toetuse suurus (eurodes)	Toetatud taotluste arv
Tallinn	519 587	104
Tartu	169 608	51
Pärnu	118 009	39
Harju	88 700	37
Järva	85 628	26
Viljandi	81 186	25
Lääne-Viru	68 568	23
Saare	68 116	30
Rapla	41 239	18
Ida-Viru	41 211	7
Jõgeva	38 091	13
Hiiu	21 939	5
Põlva	17 970	4
Võru	15 550	6
Valga	12 961	4
Üleriigiline	8 878	3
Lääne	7 238	2
KOKKU	1 404 479	397

Summaliselt toetati enam Tallinna, Tartu, Pärnu ja Harju maakondade kollektiivide juhendajate tööandjaid.



Joonis 3 Toetuse jagunemine summaliselt maakonniti

4. Toetuste saajad kollektiivi liikide kaupa

Kollektiivi liikide jaotuses on lähtutud määruses kirjeldatud kollektiivide loetelust: koor, rahvatantsurühm, rahvamuusikakollektiiv, puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- ja keelpilliorkester. Kokku esitati taotlustes andmed 651 kollektiivi kohta.

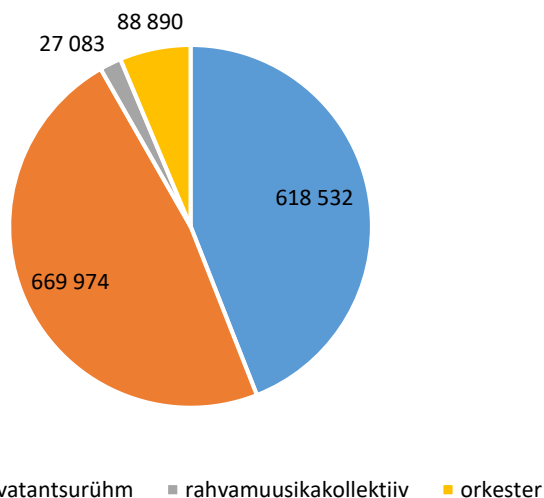
Tabel 2 Toetatud kollektiivi liikide jagunemine summaliselt, arvuliselt ja liikmete arvu järgi

Jrk nr	Kollektiivi liik	Toetussumma	Kollektiivide arv	Kollektiivi liikmete arv
1	koor	618 532	258	8 397
2	rahvatantsurühm	669 974	341	5 520
3	puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- ja keelpilliorkester	88 890	31	917
4	rahvamuusikakollektiiv	27 083	21	231
	KOKKU	1 404 479	651	15 065

Enim eraldati toetust rahvatantsurühmade juhendajatele, kokku 341 kollektiivi (liikmete arvuga 5520) summas 669 974 eurot ja kooride juhendajatele – 258 kollektiivi (liikmete arvuga 8397) summas 618 532 eurot.

Kõige vähem eraldati toetust rahvamuusikakollektiivide juhendajatele, 21 kollektiivi (liikmete arvuga 231) summas 27 083 eurot.

Taotluste valdkondlik jagunemine summaliselt (eurodes)



Joonis 4 Toetuste valdkondlik jagunemine summaliselt

Järgnevalt vaadeldakse kollektiivi liikide jagunemist maakondade lõikes. Tabelis on välja toodud kollektiivi liikide maakondlikud koguarvud (Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu põhjal), toetatud kollektiivide hulk ja osakaal koguarvust. Orkestrite maakondlike arvude kajastamiseks on kokku liidetud andmekogus olevate instrumentaalmuusika ja puhkpillimuusika kollektiivide arvud.

Tabel 3 Toetatud kollektiivi liikide jagunemine maakondade lõikes ning protsent maakonna kollektiivi liikide koguarvust (kasutatud lühendid: K-koorid, RTR- rahvatantsurühmad, RMK- rahvamuusika kollektiivid, O- orkestrid)

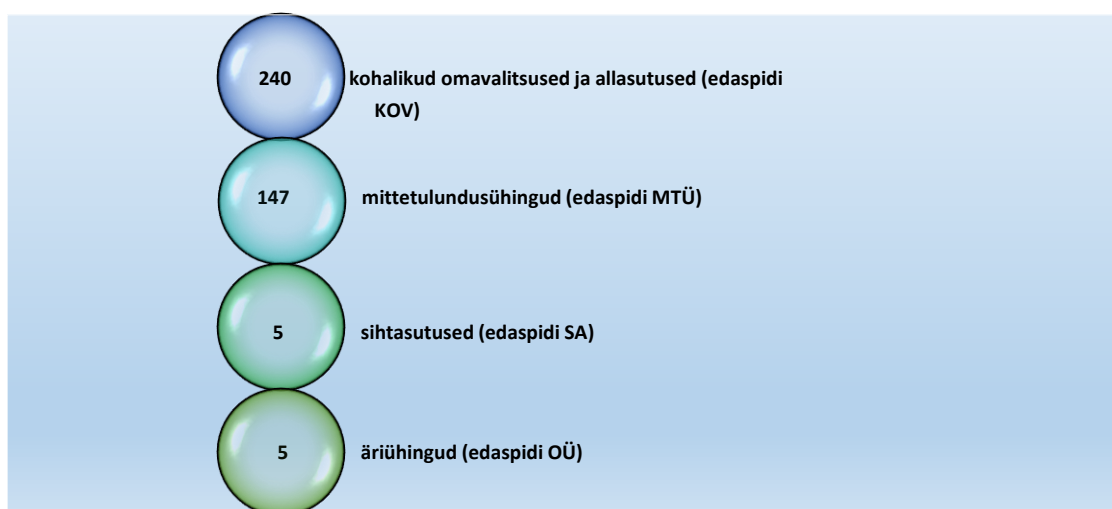
Maakond	K arv	Toetatud K arv	Toetatud K osakaal	RTR arv	Toetatud RTR arv	Toetatud RTR osakaal	RMK arv	Toetatud RMK arv	Toetatud RMK osakaal	O arv	Toetatud O arv	Toetatud O osakaal
Üleriigiline	11	3	27%	34		0%	3		0%	2		0%
Tallinn	323	89	27%	155	98	63%	29	1	3%	39	9	23%
Harju	177	22	12%	210	31	15%	29	5	17%	33	3	9%
Hiiu	7	3	43%	21	8	38%	1		0%	1		0%
Ida-Viru	66	1	2%	69	8	12%	8		0%	10		0%
Jõgeva	41	2	5%	59	15	25%	6		0%	14	1	7%
Järva	36	13	36%	75	39	52%	7	4	57%	6	2	34%
Lääne	40	1	3%	57	3	5%	8		0%	7		0%
Lääne-Viru	67	15	22%	78	8	10%	12	3	25%	9	4	45%
Põlva	29		0%	41	3	7%	5		0%	3	2	67%
Pärnu	105	20	19%	130	39	30%	27		0%	23	1	4%
Rapla	52	13	25%	77	6	8%	7	1	14%	6	1	17%
Saare	49	17	35%	81	27	34%	11	3	27%	12	3	25%
Tartu	160	36	23%	176	24	14%	18	4	23%	22	2	10%
Valga	22	5	23%	46	1	2%	10		0%	7	1	14%
Viljandi	59	15	26%	112	28	25%	18		0%	19	2	11%
Võru	49	3	6%	51	3	6%	20		0%	27		0%
KOKKU	1293	258	20%	1472	341	23%	219	21	10%	240	31	13%

5. Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi

Toetuse saajate sihtgrupid:

- kohalikud omavalitsused ja nende allasutused (koolid, rahvamajad jne);
- registreeritud äri- ja mittetulundusühingud.

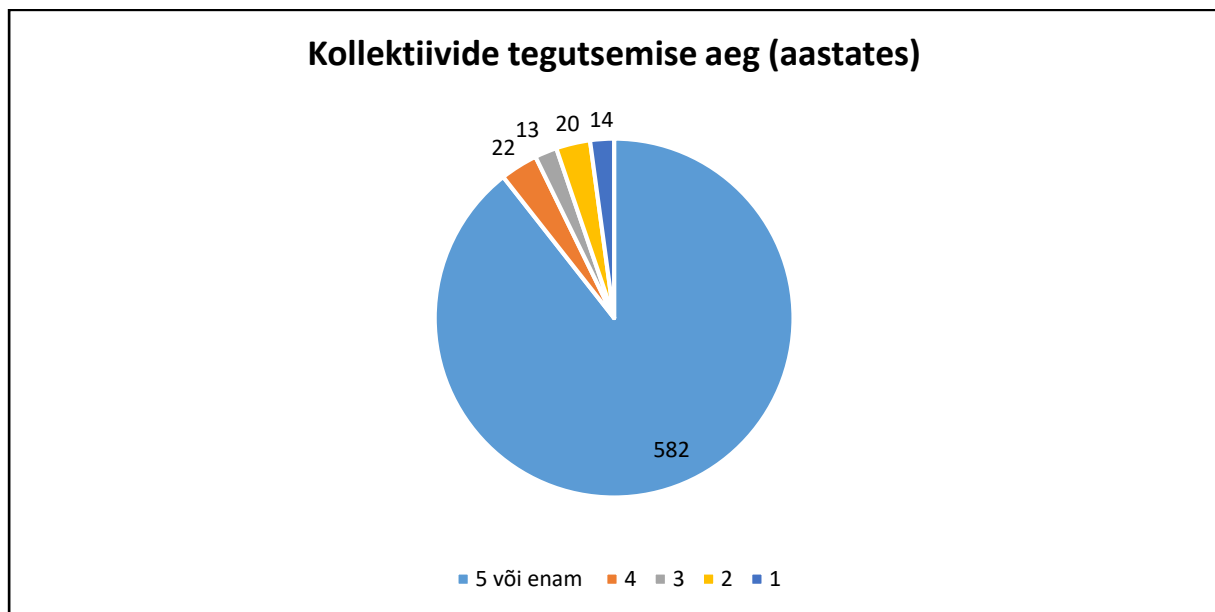
Toetuse saanud organisatsioonide jaotumine organisatsiooni õigusliku vormi alusel on toodud alljärgneval joonisel.



Joonis 5 Toetatud taotluste arv organisatsiooni õigusliku vormi järgi

6. Kollektiivide osalemine laulu- ja tantsupeoprotsessis

Taotlustes esitati andmeid 651 kollektiivi kohta, millest valdav enamus (582 kollektiivi) on tegutsenud 5 või enam aastat. 22 kollektiivi on tegutsenud neli aastat, 13 kollektiivi kolm aastat, 20 kollektiivi kaks aastat ning 14 kollektiivi üks aasta.

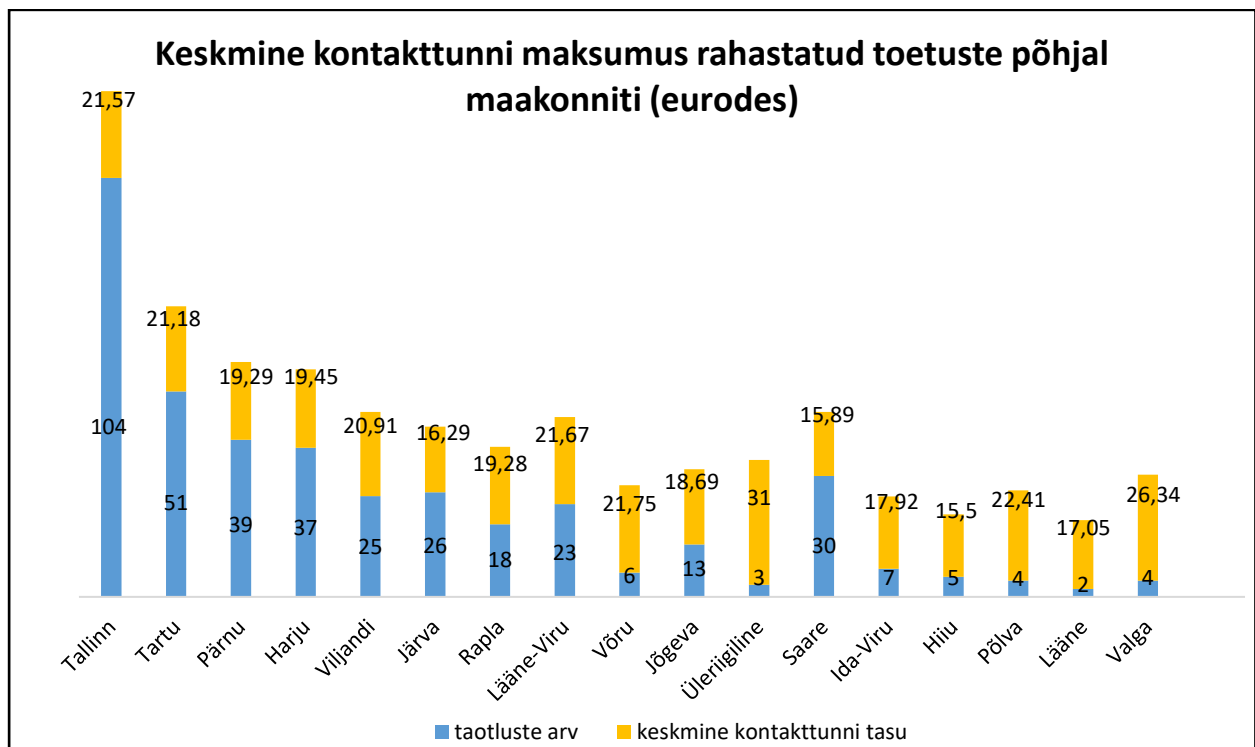


Joonis 6 Kollektiivide tegutsemise aeg

7. Kollektiivi juhendajate keskmine kontakttunni maksumus maakonniti

Määruses kehtestatud kollektiivijuhi põhipalga määr on seotud kultuuritöötaja brutotöötasu alammääraga. Taotluste esitamise hetkel oli minimaalseks kontakttunni maksumuseks 15,50 eurot ning maksimaalseks kahekordne kontakttunni maksumus ehk 31,00 eurot.

Kõigi 397 toetust saanud kollektiivide juhendajate keskmiseks kontakttunni maksumuseks kujunes 20,36 eurot.



Joonis 7 Keskmine kontakttunni maksumus maakonniti

Tabel 4 Kokkuvõtlik palgatoetuse, taotluste, kollektiivide ja kontakttundide arvu ning keskmise kontakttunni maksumuse võrdlustabel maakondade lõikes

Maakond	Keskmine kontakttunni maksumus (eurodes)	Kollektiivide arv	Taotlusperioodi kontakttundide arv	Palgatoetus (eurodes)
Üleriigiline	31,00	3	372	8 878
Valga	26,34	7	599	12 961
Põlva	22,41	5	939,6	17 970
Võru	21,75	6	910,9	15 550
Lääne-Viru	21,67	33	4 303,5	68 568
Tallinn	21,57	198	30 013,8	519 587
Tartu	21,18	64	9 940,3	169 608
Viljandi	20,91	45	4 835,5	81 186
Harju	19,45	59	5 957,3	88 700
Pärnu	19,29	59	7 792,3	118 009
Rapla	19,28	21	2 693	41 239
Jõgeva	18,69	20	2 775	38 091
Ida-Viru	17,92	9	3 426,4	41 211
Lääne	17,05	4	545	7 238
Järva	16,29	58	6 858,6	85 628
Saare	15,89	49	5 727	68 116
Hiiu	15,50	11	1 715	21 939

8. Toetusmeetme 2021. ja 2022. aasta võrdlus

2021. aasta ja 2022. aasta laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate tööjõukulu toetuse näitajate võrdluses on näha, et võrreldes meetme esimese aastaga kasvas nii toetuse kogusumma kui ka taotlejate hulk.

Nii 2021. aasta kui ka 2022. aasta eelarve maht oli **2 590 000** eurot. 2022. aastal kasvas toetuse kogumaht 546 972 euro võrra (857 507 eurolt 1 404 479 euroni). Toetatud taotluste arv kasvas 2022. aastal 41 taotluse võrra (356 taotluselt 397 taotluseni).

Järgnevas tabelis on toodud 2022. aasta taotlused ning palgatoetus maakonniti ning muutused võrreldes 2021. aastaga.

Tabel 6 Taotluste ja palgatoetuse 2021. aasta ja 2022. aasta võrdlustabel maakondade lõikes

Maakond	2022 taotluste arv	2021/2022 taotluste arvu muutus	2021/2022 taotluste arvu muutus (protsentides)	2022 palgatoetuse summa (eurodes)	2021/2022 palgatoetuse muutus (eurodes)	2021/2022 palgatoetuse muutus (protsentides)
Tallinn	104	9	9,5	519 587	212 924	71,1
Harju	37	-7	-15,9	88 700	5 547	6,6
Tartu	51	-8	-15,7	169 608	22 687	15,4
Pärnu	39	9	23,1	118 009	53 904	84
Järva	26	1	4	85 628	50 556	44,1
Viljandi	25	3	13,6	81 186	25 808	46,6
Lääne-Viru	23	2	9,5	68 568	27 063	65,2
Saare	30	25	400	68 116	59 869	725,9
Rapla	18	3	20	41 239	19 459	89,3
Ida-Viru	7	3	75	41 211	27 351	197,3
Jõgeva	13	1	8,3	38 091	16 916	79,8
Hiiu	5	2	66,6	21 939	14 603	199,1
Põlva	4	1	33,3	17 970	7 427	70,4
Võru	6	-4	-40	15 550	-7 041	-31,1
Valga	4	4	100	12 961	12 961	100
Üleriigiline	3	-3	-50	8 878	-4 105	-31,6
Lääne	2	0	0	7 238	1 043	16,8
KOKKU	397	41	11,5	1 404 479	546 972	63,7

Järgnevas võrdlustabelis on välja toodud kollektiivi liikide toetamine. Kõikide kollektiivi liikide palgatoetus on võrreldes 2021. aastaga tõusnud.

Tabel 5 Palgatoetuse 2021 ja 2022 aasta võrdlustabel kollektiivi liikide lõikes

Kollektiivi liik	2021 palgatoetus (eurodes)	2022 palgatoetus (eurodes)	2021/2022 muutus (eurodes)	2021/2022 muutus (protsentides)
koor	421 384	618 532	197 148	47
rahvatantsurühm	341 865	669 974	328 109	96
rahvamuusikakollektiiv	14 264	27 083	12 819	90
orkestrid	79 994	88 890	8 896	11
KOKKU	857 507	1 404 479	546 972	64

9. Kitsaskohad

Taotluste menetlemisel ilmnemise mitmed probleemid, mida püüti kahepoolsest lahendada. Sageli oli suhtlemine taotlejaga keeruline ja aeganõudev, mis venitas taotluste vastavuskontrolli protsessi pikemaks.

taotlejate kitsaskohad taotluste esitamisel

- ebapiisav taotlusdokumentidega tutvumine taotlemise eel (määrus, seletuskiri)
- puudulik dokumentide ja e-keskkonna kasutamise oskus
- ebapiisavad teadmised tööõigusest
- töölepingu mittevastavus määru esitatud nõuetele
- vead taotlusperioodi kontakttundide arvutamisel

menetlemise käigus tekkinud kitsaskohad

- ebapiisav taotlusdokumentidega tutvumine taotlemise eel (määrus, seletuskiri)
- valesti/poolikult täidetud dokumendid ja/või taotlus
- taotluskeskkonna ja määru vahelised ebakõlad, mille lahendamine ei ole võimalik protsessi keskel
- taotlejaga kontakti saamine raskendatud (meilidele ning kõnedele ei vastata)

Joonis 8 Taotlemisprotsessis tekkinud kitsaskohad

9.1 Vähene taotluste hulk võis olla tingitud järgmistest põhjustest

- COVID-19 piirangutest tingitud ebakindlus järjepideva töö jätkamisel (peamiselt MTÜ-d);
- KOV-ide poolne vähene aktiivsus toetusmeetmega tutvumisel ja toetuse taotlemisel;
- kollektiivjuhendajate töötasu ja määrukses kehtestatud miinimum kontakttunni määra mitmekordne erinevus (organisatsioonide eelarvelised vahendid ei võimaldanud töötasu viia nõutud miinimummääradele);
- kohalike omavalitsuste allasutuste juhid ei suutnud omavalitsuse juhtidele selgitada palgatoetusmeetme olulisust kollektiivjuhendaja sotsiaalsete garantiide tagamisel;
- asutuse juht ei pidanud vajalikuks toetust taotleda;
- üleliia bürokraatlik taotlemine;
- elektroonilise taotluskeskkonna keerukus;
- „ümbrikupalga“ maksmine kollektiivi juhendajale;
- ebapiisav teavitustöö toetusmeetmest.

9.2 Võimalikud lahendused esinenud kitsaskohtadele

Vaadeldes taotleja ja menetleja murekohti pakub Eesti Rahvakultuuri Keskus välja võimalikud lahendused:

- kommunikatsiooni koostöö parendamine elektroonilise taotluskeskkonna ja toetusmeetmete tutvustamiseks Eesti Rahvakultuuri Keskuse, Kultuuriministeeriumi, valdkondlike katusorganisatsioonidega;
- võrgustike kaasamine vajalike koolituste korraldamiseks (arvutialased, tööõiguse alased lepingud, raamatupidamise alused, dokumentide koostamine ja täitmine);
- teavitustöö toetusmeetmest kohalike omavalitsusjuhtide ning koolijuhtide hulgas;
- taotluskeskkonna parendamine taotleja ja menetleja tööprotsessi selgemaks muutmisel ning taotlemis- ja aruandlusprotsessi lihtsustamisel;
- toetusmeetme määruuse parendamine töö käigus ilmnunud kitsaskohtade kõrvaldamiseks.

Kokkuvõte

Laulu- ja tantsupidude traditsioon on 2003. aastal kantud UNESCO suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja. 2008. aastal liideti see traditsioon inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja.

Laulu- ja tantsupeo liikumise vastu on suur huvi ning seniajani tugines protsess suuresti juhendajate pühendumusele. Laulu- ja tantsupidude kollektiivi juhendajate palgatoetus aitab tagada Eesti laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkusuutlikkust ning seeläbi on tagatud kollektiivi juhendajatele stabiilne sissetulek ning sotsiaalsed garantiid.

*Kokkuvõtte koostas:
Kersti Sillaots, Eesti Rahvakultuuri Keskus
toetusmeetme koordinaator*

Mai 2022